

0-36 Ay Erken Çocukluk Eğitimi Birimi

2022-2023 Tekirdağ İli Erken Çocukluk Birimi
Tanıtım Kılavuzu

Erken Çocukluk Birimi Eğitimine Genel Bir Bakış

- Erken Çocukluk Özel Eğitimi, 0-6/8 yaş aralığında gelişimsel yetersizliği veya gelişimi risk altında olan özel gereksinimli çocuğun ve ailesinin içinde bulunduğu durumun olumsuz etkilerini en aza indirerek, çocuğun gelişimini ve ailenin gereksinimlerini en yüksek düzeyde desteklemeyi amaçlayan disiplin alanıdır. Bu amaçlar doğrultusunda; çocuğun ve ailenin içinde bulunduğu durumu anlama, değerlendirme, çocuğa ve yakın çevresine uygun hizmetler sunma süreci olarak tanımlanmaktadır (Oser ve Cohen, 2003).

Erken Çocukluk Eğitim Programının Anlamı Nedir?

Amerikan Erken Çocukluk Birimi (Division for Early Childhood; DEC) ve Küçük Çocukların Eğitimi Ulusal Birliği' ne (National Association for the Education of Young Children; NAEYC) göre erken çocukluk programları, yeteneği ne olursa olsun her bebeğin ve küçük çocuğun ve ailesinin, ailelerin, toplulukların ve toplumun tam üyeleri olarak çok çeşitli etkinliklere ve bağlamlara katılma hakkını destekleyen değerleri, politikaları ve uygulamaları bünyesinde barındırmaktadır. Yetersizliği olan ve olmayan çocukların aileleri için kapsayıcı deneyimlerin istenen sonuçları arasında aidiyet duygusu, olumlu sosyal ilişkiler, arkadaşlıklar ve tam potansiyellerine ulaşmak için gelişme ve öğrenme yer alır. Yüksek kaliteli erken çocukluk programlarını ve hizmetlerinin belirleyici özellikleri ise yetersizliği olan çocukların programlara erişimlerini kolaylaştırmak, katılımlarını desteklemek ve kurumsal destekler sunmaktır (DEC, NAEYC, 2009: 2).

Erken Çocukluk Eğitiminin Kapsamı

0-36 ay arasında özel gereksinimli birey ve ebeveynlerine sunulan hizmetler “erken müdahale” ismini alırken, üç yaşından sonraki süreçte bu çocukları akranlarıyla bir arada olacakları kapsayıcı eğitim uygulamalarına hazırlamaya dayalı hizmetler ise “okul öncesi özel eğitim” olarak adlandırılmaktadır. (Tomris ve Çelik, 2022: 244).

Erken çocukluk eğitimi süreci çocukların yaş kategorilerine göre iki ana bölüme ayrılmaktadır:

**1- Erken
Çocukluk
Eğitim Birimi:
0-36 Ay**

**2- Okul Öncesi
Özel Eğitim
Hizmetleri 37-
78 ay**

Erken Çocukluk Eğitim Programının Özelliđi

- Erken Çocukluk Eğitimi Programının diğer temel özelliği, pek çok amaca hizmet etmek üzere içerisinde farklı uygulamalara ya da müdahalelere yer veren kapsamlı ve bütüncül bir süreç olmasıdır. Verilen hizmetlerde, yaşamın ilk yıllarında çocuğun yüksek kalitede kurum temelli erken çocukluk eğitimine devam etmesini öngören ve etkililiği bilimsel araştırmalarla ortaya koyulan kanıt temelli uygulamaların işletildiği bir yaklaşım söz konusudur. Hizmet sunma sürecinde özel gereksinimli çocuğa ve ebeveynlerine yönelik yaşamlarında ve toplumsal ortamlarda (ev, okul vb.) alanında uzman personeller tarafından birtakım müdahaleler sunulmaktadır (Akt, Tomris ve Çelik, 2022: 244-245).

Erken Çocukluk Biriminin Tanımlayıcı Özellikleri

Erken Çocukluk Birimi Eğitimi hem özel gereksinimli bireyin hem de ailesinin gelişimini desteklemek ve onlara hizmet vermek üzere tasarlanmıştır.

Programın en büyük amacı özel gereksinimli bireyin birincil bakımından sorumlu olan ebeveynlerinin güçlendirilmesini sağlamaktır.

Erken Çocukluk Biriminden Nasıl Faydalanılır?

Erken çocukluk biriminden faydalanabilmek için yetersizliği olan bireylerin tıbbi durumlarını belgelendiren durum bildirir tek hekim raporu, durum bildirir sağlık kurulu raporu veya en geniş imkanlardan faydalanabilecekleri Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu ile adreslerinden sorumlu bulunan Rehberlik ve Araştırma Merkezi'ne başvurmaları gerekmektedir. Rehberlik ve Araştırma Merkezi tarafından eğitsel tanılama ve değerlendirmesi gerçekleştirilen bireyler, özel eğitim değerlendirme kurulu raporu doğrultusunda erken çocukluk eğitim birimlerinden faydalanabilirler. Tekirdağ ilindeki rehberlik ve araştırma sorumluluk bölgeleri ve erken çocukluk eğitim birimleri aşağıda yer almaktadır.

Erken Çocukluk Eğitim Programının Amaçları

1. Genetik ve biyolojik sorunları önlemek veya bu sorunları en aza indirmek üzere çalışmalar yürütmek,
2. Ebeveynlere ve tüm aile bireylerine yeni durumlara uyum sağlamaları ve çocukla uzun süreli nitelikli etkileşim kurabilmelerine yönelik bilgi, destek ve öneriler sunmak,
3. Çocuğa tüm gelişim alanlarını destekleyecek uygun gelişimsel deneyimler sağlamak ve çocuğun içinde bulunduğu çevreyi zenginleştirmek,
4. Ebeveyn-çocuk etkileşimini desteklemek ve uygun olmayan etkileşimsel davranışları önlemek,
5. Mümkün olduğunca gelişimin farklı alanlarında çocuğun bağımsızlık kazanmasını sağlamak,
6. Müdahale stratejilerini mümkün olduğunca doğal ortamlarda (ev, okul vb.) ve çocuğun günlük rutinlerinde uygulamak, kanıt temelli olmayan uygulamalardan uzak durmaktır (Akt, Tomris ve Çelik, 2022: 246).

Ülkemizde Erken Çocukluk Birimi: Mevzuat

- Erken Çocukluk Birimi Programı 07.07.2018 tarih ve 30471 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği ile belirlenmiştir (Resmi Gazete, 2018:30471).
- Yönetmeliğe göre 0-36 aylık özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar için erken çocukluk dönemi eğitim hizmetleri il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurul kararı ile özel eğitim okulları, okul öncesi eğitim kurumları, bünyesinde ana sınıfı bulunan eğitim kurumları ile çocuk ve ailenin ihtiyaçları doğrultusunda evlerde de yürütülmektedir.

Ülkemizde Erken Çocukluk Birimi: Mevzuat

Yönetmeliğe göre:

Erken çocukluk dönemi eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

- a) Bu hizmet, velinin yazılı talebi üzerine Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu doğrultusunda il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunca planlanır.
- b) Bakanlıkça hazırlanan eğitim programı esas alınarak özel eğitim ihtiyacı olan çocuk için BEP hazırlanarak aile eğitimi yoluyla hizmet verilir.
- c) Erken çocukluk dönemi eğitim hizmetleri, ailelerin çocuklarının eğitime katılım sağlayacakları şekilde kurumda veya evde yürütülür.
- ç) Eğitim faaliyetleri her bir çocuk için haftada 2 gün, ikişer eğitim saati olacak şekilde, okulun ders saatleri içinde veya dışında ihtiyaç halinde hafta sonu da planlanabilir. Bir eğitim saati 40 dakikadır.
- d) Erken çocukluk döneminde sunulacak eğitim hizmetleri özel eğitim öğretmenleri, okul öncesi öğretmenleri, çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmenleri tarafından yürütülür.

Ülkemizde Erken Çocukluk Birimi

Ayrıca MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Genel Müdürlüğü tarafından 2018 yılında Özel Eğitime İhtiyacı Olan Bireyler İçin (0-36 Ay) Erken Çocukluk Özel Eğitim Öğretim Programı yayınlanmıştır.

Özel eğitime ihtiyacı olan bireylere yönelik olarak hazırlanan Erken Çocukluk Özel Eğitim Öğretim Programı, 7 gelişim alanı ile ilişkili öğretim programlarını kapsamaktadır. Bunlar;

- 1. Bilişsel Gelişim Alanı**
- 2. Alıcı Dil Gelişim Alanı**
- 3. İfade Edici Dil Gelişim Alanı**
- 4. Kaba Motor Gelişim Alanı**
- 5. İnce Motor Gelişim Alanı**
- 6. Sosyal-Duygusal Gelişim Alanı**
- 7. Uyumsal Beceriler Gelişim Alanı**

Erken Çocukluk Özel Eğitim Öğretim Programının Amaçları

- Hatırlama, problem çözme, olaylar arasında neden-sonuç ilişkileri kurma ile düşünme süreçlerini geliştirerek bilişsel gelişim alanında ilerleme göstermelerini sağlamak,
- Dünyayı algılama, çevresinde olanları anlama ve anlamlandırabilme ile alıcı dil gelişim alanında ilerlemeler göstermelerini sağlamak,
- Çevresini değiştirmek, düşüncelerini iletme, isteklerini gerçekleştirmek, karşısındaki kişi ya da kişilerle etkileşime geçmek amacıyla kendini bağımsız şekilde ifade ederek ifade edici dil gelişim alanında ilerlemeler göstermelerini sağlamak,
- Kavrama, bırakma ve el becerilerini geliştirerek ince motor gelişim alanında ilerlemeler göstermelerini sağlamak,
- Denge, hareket ve nesne kontrolü geliştirerek kaba motor gelişim alanında ilerlemeler göstermelerini sağlamak,
- Yetişkinlerle ve akranlarla etkileşim ve ilişki kurarak, kendi kimliğiyle başkaları ile ilişkide olarak, duygularını uygun şekilde düzenleyip göstererek sosyal-duygusal gelişim alanında ilerlemeler göstermelerini sağlamak,
- Başkalarının bakım ve gözetimindeki desteğin azalması, bağımsızlaşma ve yaşamda bağımsız olarak işlev görebilme için gereksinim duyduğu becerileri edinerek uyumsal beceriler alanında ilerlemeler göstermelerini sağlamak.

Programda Hedeflenen Beceriler

- Özel eğitime ihtiyacı olan bireylere yönelik olarak hazırlanan Erken Çocukluk Özel Eğitim Öğretim Programında, çocuklara bilişsel gelişim alanında "görsel / uzamsal ilişkiler, dikkat / ortak dikkat, bellek / nesne devamlılığı, kişisel bakım rutinini anlama, neden-sonuç ilişkileri, taklit, sayı hissi, oyun / sembolik oyun, eşleme / sınıflama ve problem çözme" ile ilgili,
- alıcı dil gelişim alanında "dikkat ve ayırt etme, sözel olmayan iletişimi anlama, anlam gelişimi ve dil bilgisi yapıları" ile ilgili,
- ifade edici dil gelişim alanında "başkalarıyla iletişim, fonem (ses birimi) edinimi ve anlaşılabilirlik, sözcük üretimi ve dil bilgisel sözcük, ek ve yapıların üretimi" ile ilgili,
- kaba motor gelişim alanında "hareket, denge ve nesne kontrolü" ile ilgili,
- ince motor gelişim alanında "kavrama, el becerileri ve bırakma" ile ilgili, sosyal-duygusal gelişim alanında "yetişkinlerle etkileşim, yetişkinlerle ilişki, akranlarla etkileşim, akranlarla ilişki, kendi kimliğiyle başkalarıyla ilişkide olma, yetenek farkındalığı, duygu gösterimi, empati, duygu düzenleme, dürtü kontrolü ve sosyal anlamlandırma" ile ilgili
- Uyumsal beceriler gelişim alanında ise "yeme-içme becerileri, kişisel bakım becerileri, giyinme-soyunma becerileri ve tuvalet becerileri" ile ilgili becerilerin kazandırılması hedeflenmektedir.

Erken Çocukluk Özel Eğitim Öğretim Programında Dikkat Edilecek Hususlar

Öğretim programı nerelerde uygulanır?

Program, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı özel eğitim anaokullarının erken çocukluk eğitim birimlerinde ve / veya okul öncesi eğitim kurumlarının özel eğitim sınıflarında yürütülür.

Öğretim programını kimler uygular?

Program, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı özel eğitim anaokullarının erken çocukluk eğitim birimlerinde ve / veya okul öncesi eğitim kurumlarının özel eğitim sınıflarında görev yapan öğretmenler ve görevlendirilecek ilgili diğer uzmanlar tarafından yürütülür.

Erken Çocukluk Özel Eğitim Öğretim Programında Dikkat Edilecek Hususlar

Öğretim programı nasıl uygulanır?

Özellikle ebeveynlere yönelik "ev temelli etkinlik kartları" şeklinde hazırlanan program, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı özel eğitim anaokullarının erken çocukluk eğitim birimlerinde ve / veya okul öncesi eğitim kurumlarının özel eğitim sınıflarında görev yapan öğretmenler ve görevlendirilecek ilgili diğer uzmanlar tarafından ebeveynlere belli aralıklarla (haftalık, iki haftada bir ya da ayda bir gibi) yapılacak rehberlik ya da danışmanlık ile ev temelli, kurum destekli şekilde uygulanır. Kurumda verilecek desteğin sıklığı, kurumda çocuğun gelişimsel değerlendirmesi temelinde ailesi ile birlikte belirlenir. Programda öğretmenin / uzmanın belli aralıklarla ev ziyaretinde bulunması programın başarısı için önemlidir.

Erken Çocukluk Özel Eğitim Öğretim Programında Dikkat Edilecek Hususlar

Öğretim programında farklı uygulama biçimleri var mıdır?

Program özellikle 0-18 ay için çocuk ve ailesi ile bireysel uygulamalar şeklinde uygulanabilecekken, benzer gelişimsel özelliklere sahip ya da benzer kazanımların odaklanıldığı çocuklar ile 0-18 ay döneminde "Ebeveyn-Bebek Grupları" ile grup eğitimi şeklinde uygulamalar gerçekleştirilebilir. Çocuğun gelişimsel değerlendirmesi temelinde, ebeveyn-bebek grupları belli aralıklarla (haftalık, iki haftada bir ya da ayda bir gibi) 1-2 saatlik (1-2 ders saati) uygulama şeklinde planlanabilir. 18-36 ay döneminde olan çocuklar için ise programın uygulandığı kurumlarda haftada 3 gün, günde 2 saat şeklinde "Oyun Grupları" oluşturulabilir. Gruplarda çocukların gelişimsel özelliklerine göre 4-8 öğrenci, 2 öğretmen ve 1 öğretmen yardımcısı bulunur. Çocukların gelişimsel gereksinimleri temelinde "Ebeveyn-Bebek Grupları" ya da "Oyun Grupları"nda yer almalarına ek olarak çocuklara gerektiğinde bireysel eğitim de sunulabilir. Bu eğitimin haftalık süresi, çocuğun gelişimsel değerlendirmesine dayalı olarak belirlenir.

Tekirdağ İli Rehberlik ve Araştırma Merkezi Sorumluluk Bölgeleri

- Tekirdağ RAM: Süleymanpaşa, Malkara, Muratlı, Şarköy, Hayrabolu
- Adres: Hürriyet Mah. Öğretmenler Cad. No:24 Süleymanpaşa/Tekirdağ
- Telefon: 0282 293 3303/01
  - Çorlu RAM: Çorlu, Ergene, Marmaraereğlisi
  - Adres: Şeyh Sinan Mahallesi Ali Osman Çelebi Bulvarı No15 Çorlu/TEKİRDAĞ
  - Telefon: 0 282 653 95 95
- Çerkezköy RAM: Çerkezköy, Kapaklı, Saray
- Adres: Fatih Mah. Çınarlı Sk No:1/3
- Telefon: 0282 727 4061

Tekirdağ İli Erken Çocukluk Birimleri (Tekirdağ RAM Bölgesi)

İlçe	Okul Adı	Adres	Telefon
Süleymanpaşa	Hürriyet Özel Eğitim Uygulama Okulu I.II.III. Kademe	Hürriyet Mahallesi Öğretmenler caddesi.No22 Süleymanpaşa/Tekirdağ	02822931163
Malkara	Malkara Özel Eğitim Uygulama Okulu I.II.III. Kademe	Gazibey Mah. Dede Çeşme Sk. No:5 Malkara/Tekirdağ	02824272939
Şarköy	Büyükşehir Belediyesi Atatürk İlkokulu	İstiklal Mahallesi Evrenos Sokak no ½ Şarköy/Tekirdağ	02825181039
Hayrabolu	Atatürk İlkokulu	Kahya Mah. Doç. Dr. İlhan Çeneli Cad. No53 Hayrabolu/Tekirdağ	02823151067
Muratlı	Muratlı Belediyesi Papatya Anaokulu	Kurtpınar Mah.61.Sk.No41 Muratlı/Tekirdağ	02823615800

Tekirdağ İli Erken Çocukluk Birimleri (Çorlu RAM Bölgesi)

İlçe	Okul Adı	Adres	Telefon
Çorlu	Necati İvaz Anaokulu	Havuzlar Mah. İsmet Paşa Bulvarı No:85 Çorlu/Tekirdağ	02826922411
Ergene	Büyükşehir Belediyesi Cumhuriyet İlkokulu	Sağlık Mah. Gündoğdu Caddesi No: 85 Ergene/Tekirdağ	02826865250
Marmaraereğlisi	Yeniçiftlik Fatma Erkaya Anaokulu	Atatürk 23. Sokak No: 9 Yeniçiftlik Marmaraereğlisi/Tekirdağ	02826441418

Tekirdağ İli Erken Çocukluk Birimleri (Çerkezköy RAM Bölgesi)

İlçe	Okul Adı	Adres	Telefon
Çerkezköy	Zehra Mehmet Gülkaya Anaokulu	Fevzi Paşa Mah. Şehit Muharrem Yanal Sok. No13/15 Çerkezköy/TEKİRDAĞ	02827252818
Kapaklı	İrfan Fatma Mandalı İlkokulu	Atatürk Mah. Namık Kemal Cad. No:7 Kapaklı/Tekirdağ	02827176454
Saray	75. Yıl İlkokulu	Kemalpaşa, Çerkezköy Cad., 59600 Saray/Tekirdağ	02827685557

▪ KAYNAKÇA

- DEC, NAEYC, (2009). Early Childhood Inclusion. Eriřim adresi: https://www.naeyc.org/sites/default/files/globally-shared/downloads/PDFs/resources/position-statements/ps_inclusion_dec_naeyc_ec.pdf
- Resmi Gazete (2018). Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği (30471).
- ORGM (2018). Özel Eğitime İhtiyacı Olan Bireyler İçin Erken ocukluk Özel Eğitim Öğretim Programı. Eriřim adresi: https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_10/09145213_Erkencocukluk.pdf
- Oser, C., Cohen, J. (2003). Improving Part C early intervention: Using what we know about infants and toddlers with disabilities to reauthorize Part C of IDE.
- Tomris, G., elik, S. (2022). Erken ocukluk Özel Eğitimi: Kuramsal ve Yasal Temeller, Dünya'daki ve Türkiye'deki Son Eđilimler. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 23(1),243-269

Hazırlayanlar:

- **Fatma Gülfidan OĞUZHAN (Hürriyet Özel Eğitim Uygulama Okulu-Özel Eğitim Öğretmeni)**
- **Kadir Kaan KALYONCU (Hürriyet Özel Eğitim Uygulama Okulu-Özel Eğitim Öğretmeni)**
- **Mehmet Okan DİNÇ (Hürriyet Özel Eğitim Uygulama Okulu-Psikolojik Danışman)**
- **Özgür ERYILMAZ (Tekirdağ Rehberlik ve Araştırma Merkezi-Özel Eğitim Öğretmeni)**
- **Yeknav ÇALLI (Tekirdağ Rehberlik ve Araştırma Merkezi-Özel Eğitim Öğretmeni)**